

Finansklagenemnda Inkasso

Avgjørelse FinKN 2024-480

4.5.2024

LOWELL NORGE AS

God inkassoskikk

Om klager er utsatt for urimelig påtrykk og skade.

Klager har hatt to strømabonnement. Etter avtale med klager, skulle hans leietaker betale for det ene abonnementet. Leietakeren betalte korrekt sum, men benyttet KID-nummeret til det andre abonnementet. Overbetaling ble returnert leietakeren. Tvist om kravet var betalt oppsto, og klager mente foretaket krevde dobbeltbetaling. Klager fikk medhold.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: Kr 490.

Saksfremstilling

Saken gjelder om det er grunnlag for klagers plikt til å erstatte fordringshavers nødvendige kostnader for utenrettslig inndrivning.

Klager hadde to strømabonnement, ett knyttet til anleggsadresse G-veien og ett knyttet til anleggsadressen H-pynten. Klagen gjelder kravet knyttet til anleggsadressen G-veien.

Fordringshaver sendte 10.11.22 opphørsfaktura gjeldende anleggsadressen H-pynten. Kravet utgjorde kr 769,95, forfalt til betaling 24.11.22, og skulle betales med KID-nummer xxx412. Varselet er sendt som eFaktura.

Kravet til inkasso gjelder faktura pålydende kr 887,37, knyttet til avtalen på anleggsadresse G-veien. Fakturaen forfalt til betaling 7.12.22 og skulle betales med KID-nummer XXX659. Fakturaen ble sendt per eFaktura. SMS purring ble sendt 12.12.23.

Klagers leietaker betalte kr 887,38 den 29.11.22. Inkassoforetaket har forklart at betalingen var foretatt med KID-nummer knyttet til opphørsfakturaen på H-pynten. Innbetalingen ble derfor avregnet mot dette kravet, og ikke kravet knyttet til G-veien. Det overskytende beløpet (kr 117,42) ble returnert til betalers konto (xxxx xx xx876). Opphørsfakturaen knyttet til H-pynten ble avsluttet som fullt betalt.

Klager kontaktet fordringshaver 23.12.22 og anførte at kravet var betalt. Klager ble oppfordret til å fremlegge kvittering for betaling slik at de kunne se nærmere på saken. 27.12.22 ble kravet oversendt til inkassoforetaket, som sendte inkassovarsel samme dag. Inkassosaken ble trukket samme dag inkassovarselet var sendt, og klager fikk frist til 20.1.23 med å betale kravet.

Nytt inkassovarsel ble sendt av fordringshaver 7.2.23. Varselet viste til fakturaforfall 20.1.23. Klager kontaktet fordringshaver på nytt. På grunn av at fordringshaver ikke hadde "oppdaget" at innbetalingen var gjort til feil KID-nummer, fikk klager frist til 1.3.23 med å betale hovedkravet. Fordringshaver sendte 20.3.23 nytt inkassovarsel for det ubetalte kravet i G-veien. Varselet var adressert til G-veien og viste til fakturaforfall 1.3.23.

Inkassoforetaket mottok kravet til inkasso 11.4.23 og sendte Betalingsoppfordring samme dag. Tariffmessig salær var lagt til kravet med kr 245. Inkassoforetaket har forklart at saken hadde nå et

annet saksnummer enn første gangen saken var til innfordring hos inkassoforetaket.

Klager kontaktet inkassoforetaket 27.4.23 og anførte at kravet var betalt. Innsigelsen ble avvist. Tungt salær påløp 24.5.23. Saken ble oversendt namsfogden 10.7.23. Rettsgebyr kr 1 504 og skrivesalær kr 621,50 ble lagt til kravet.

Foretaket sendte klager en gjeldsoppstilling 4.12.23. Denne viste totalt krav kr 3 533,88. Samme dag betalte klager kr 3 533,88. Foretaket har opplyst at de har tilbakebetalt de rettslige kostnadene, kr 2 125,50. Saken ble avsluttet som betalt 6.12.23.

Klager har anført at det ikke er grunnlag for inkassokostnadene, fordi han er påført urimelig påtrykk og skade, i strid med god inkassoskikk. Kravet på kr 887,37 er betalt to ganger, først 29.11.22, deretter 4.12.23. I e-post 22.2.23 bekreftet inkassoforetaket at alle saker fra fordringshaver var betalt og avsluttet, og at klager ikke hadde noen saker til innfordring fra denne fordringshaveren.

Inkassoforetaket har anført at kravet på inkassokostnadene er rettmessig. KID-nummeret bestemmer hvilken fakturapost betalingen skal føres mot og betalingen foretatt 29.11.23 ble derfor ført mot opphørsfakturaen i H-pynten. Innsigelsen mot kravet er mottatt etter at saken var overført til inkasso og inkassokostnadene var påløpt. Etter at klager hadde vært i kontakt med fordringshaver 27.12.22 ble faktura for G-veien trukket fra inkasso, og klager ble informert om at fakturaen var ubetalt og måtte betales innen 20.1.23. Klager betalte ikke og fakturaen ble oversendt til inkasso på nytt den 20.3.2023, og fikk saksnummer 38997174. Inkassoforetaket har 8.5.23 informert klager om at hans kvitteringer gjelder andre fakturaer fra fordringshaver. Da foretaket sendte e-posten med bekreftelse på at klager ikke hadde flere saker til inkasso var ikke kravet mottatt til inkasso. Dette ble først mottatt 20.3.23.

Finansklagenemnda Inkassos begrunnelse

Hovedspørsmålet i saken, er slik nemnda ser det, om saken skulle vært behandlet som en tvistesak eller om det var korrekt å behandle den som en inkassosak slik inkassoforetaket opprinnelig gjorde.

Inkassoloven § 1 første ledd første og andre setning lyder slik:

Loven gjelder inndriving av forfalte pengekrav. Rettshjelp ved omtvistede pengekrav regnes ikke som inndriving.

Lovens virkeområde, inndriving, avgrenses med andre ord mot rettshjelp ved omtvistede pengekrav.

I Ot.prp. nr. 2 (1987-1988) s. 100-101 utdypes dette nærmere.

[Det er] *inndriving* som vil gå inn under inkassoloven. I dette ligger at formålet med det som foretas må være at fordringshaveren får dekket sitt tilgodehavende fra skyldneren, enten dette skjer ved å motivere skyldneren til frivillig betaling, eller det skjer gjennom tvangsfullbyrdelse. Saken må m.a.o. gripes an som det som ofte er kalt en "inkassosak". Dersom et tiltak overfor skyldneren ikke først og fremst har et inndrivingsformål, er en utenfor lovens virkeområde, selv om tiltaket kan bevirke at fordringen innfris. Praktisk sett betyr dette at lovens virkeområde avgrenses mot rettshjelp ved omtvistede og tvilsomme pengekrav. Dersom hovedformålet med den rettshjelpen som ytes er å få fastlagt et pengekravs eksistens og omfang, vil inkassoloven ikke komme til anvendelse, selv om konsekvensen av å få klarhet i kravets rettmessighet ofte blir at fordringen betales.

Nemnda oppfatter det slik at det er enighet om faktum. Klagers leietaker betalte klagers strømgjeld på kr 887,37 med forfall 7.12.22 den 29.11.22, men brukte KID-nummeret til en annen av klagers strømgjeld på kr 769,95 som hadde forfalt 24.11.22. Strømselskapet godskrev innbetalingen på fakturaen som lød på kr 769,95 og returnerte det overskytende til

betalerens konto. Strømselskapet forklarte senere hvordan de hadde behandlet innbetalingen i både SMS og i e-post, men klager har hele tiden fastholdt at fakturaen er betalt.

Utgangspunktet i norsk rett er at det er skyldneren som har rett til å velge hvilket krav han eller hun ønsker å betale. Professor Trygve Bergsåker skriver i sin siste bok "Pengekravsrett" s. 284-285 om dette blant annet følgende:

Med dette som utgangspunkt er det et grunnleggende prinsipp at debitor har fullt rettslig herredømme over betalingssituasjonen, i den forstand at kreditor ikke på noen måte kan ta seg til rette. Like lite som kreditor på egen hånd kan forsyne seg fra debtors bankkonto eller lommebok, kan kreditor se bort fra debtors valg og instruksjoner knyttet til betalingen. Hvis debitor velger å betale en bestemt fordring, kan ikke kreditor velge å la betalingen gjelde en annen fordring i stedet.

I dette tilfellet ble kravet på kr 887,37 betalt, men med feil KID-nummer. Det rettslige spørsmål blir da om fordringshaveren, på grunn av feil KID-nummer, har adgang til å fravike den klare hovedregelen og godskrive innbetalingen på et annet og mindre krav med den konsekvens at kravet på kr 887,37 blir stående ubetalt.

Dette spørsmål trenger ikke nemnda ta stilling til. Det avgjørende for nemnda er at det foreligger en rettslig uenighet om kravets eksistens, og at saken derfor skulle vært behandlet som en sak som faller utenfor inkassolovens virkeområde. Slik nemnda ser det, erkjennes dette også indirekte av inkassoforetaket som valgte å tilbakebetale de rettslige kostnadene i forbindelse med at saken ble brakt inn for namsmannen. I brev 1.3.24 til Finansklagenemnda skriver foretaket at det ved nærmere gjennomgang av saken kom til at saken "ikke burde vært sendt videre til namsmannen, da vi ser at klager var i kontakt med Lowell kort tid før saken ble sendt til namsmannen og opprettholdt sin påstand om allerede betalt krav."

Konsekvensen av dette blir at klager heller ikke plikter å betale de utenrettslige kostnadene i saken, og at foretaket derfor plikter å betale tilbake også dette beløpet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Inkassos konklusjon

Klager gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Linn Hagesæther (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).